

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6-30
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 248.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 29. oktobra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Organizacija naprednih struj na Slovenskem.

Piše Ljudevit Furlani.

2. Klerikalizem — anarhičen princip.

Naši klerikalci istovetijo svojo stranko z vero in vernostjo. Nevedna množica jim to sicer verjame, ali se pa dela, kakor bi jim to verjela, v resnici pa nima klerikalizem z vero in vernostjo najmanjše zveze, baš nasprotno, klerikalizem je v svojem bistvu prava negacija vere in vernosti ter ni nič drugega kot boj za politično moč in nadvlado cerkve in duhovstva nad državo.

Anarhičen značaj klerikalizma se kaže najjasneje v takozvanem rimskem vprašanju. O tem vprašanju je svoje dni že „Domovina“ pisala in klerikalci, ki so bili sicer temu listu nasproti zelo občutljivi, so molčali, ker so si mislili, da je najboljšje molčati o takih stvareh tako dolgo, dokler je mogoče. Kviti-ramo ta molk kot tiho priznanje, da je vse do pičice res, kar je bilo tam rečeno.

Jedro rimskega vprašanja tiči v tem, da klerikalci vsega sveta zahtevajo, naj se Rim, če drugače ne gre, s silo zopet vzame italjanskemu narodu ter naj se ga izroči papežu v oblast. To svojo zahtevo utemeljujejo s tem, da je nek rimski cesar daroval večno mesto papežu, čeprav le predobro vedo, da so dotične listine podvržene. In naj bi bile dekretacije tudi pristne — Rim je bil nekaj glavno mesto Rimljanov in je čisto naravno, da mora biti tudi glavno mesto italjanskega naroda, ki se je po dolgih stoletnih bojih končno zopet zedinil in združil v eno samo državno celoto. „Vsaka moč izvira od Boga“, pravi Tomaž Akvinski, torej ne samo moč papeža, ki je bil nekaj vladar v Rimu, ampak tudi moč ita-

ljanskega kralja Viktorja Emanuela II. ki je kot načelnik italjanskega naroda zakončal in usodil zedinjenje Italije s tem, da je narodu vrnil staroslavni Rim ter ga proglasil na temelju splošnega glasovanja (plebiscita), pri katerem je bilo oddanih 133.681 glasov za in samo 1507 glasov proti, za glavno in prestolno mesto zopet zedinjene Italije. Ker vsaka moč izvira od Boga, je jasno, da izvira od tod tudi moč naroda in kralja, ki sta vrnila narodu, kar je narodovega. Toda papež se je naenkrat izneveril nauku velikega cerkvenega očeta, ni se pokoril tako jasno in odločno izraženi „od Boga izvirajoči moči“ naroda in kralja, prokel je mariveč Viktorja Emanuela II. in prepovedal italjanskim vernikom udeleževati se političnega življenja v novovstvarjeni domovini. Vse to pa zgolj iz sebičnosti in užaljene osebne nečimernosti, ker mu je bila odvzeta posvetna moč. Na papeževo povelje se je razvnela po vsem katoliškem svetu strastna agitacija proti zedinjeni Italiji in še dandanes se sklepajo na katoliških shodih resolucije, v katerih se vernike pozivlja, naj delajo na to, da se sv. Očetu vrne „uropano“ kraljestvo. Vsi ti verniki stavijo torej papeževo moč in papeževe koristi nad pravico italjanskega naroda in italjanske države ter bi bili pripravljeni tako težko priporjeno narodno in državno jednoto italjanskega naroda zopet razstrgati, samo da s tem papežu in cerkvi vstrežejo. V Italiji je torej klerikalizem protidinastičnega in protidržavnega značaja.

Na Španskem tudi ni bolje. Papež stoji že od nekaj v zvezi s Karlisti. Za časa meščanske vojske je stala duhovščina na Španskem na strani Don Karlosa. V zadnji bitki so Karlisti tako sijajno zmagali, da so vojsko kralja Alfonza XII. popolnoma uničili in da

bi bili celo kralja lahko vjeli, ako bi bili hoteli. Tega pa niso marali. Po tej zmagovalni bitki se je Don Karlos na papeževo povelje celo umaknil in je prepustil Alfonzu prestol. Ta poraz pa je bil njemu in njegovim naslednikom jasen migljaj, da ostane pravi in istiniti vladar v deželi Don Karlos, kot izvrševalni organ rimske kurije. Posledica tega je, da so vsa uplivna mesta v državni upravi v armadi in mornarici v rokah Karlistov, da so se proti jasni določbi zakona vrnili menihi in jezuitje zopet v deželo, kjer delajo, kar se jim zljubi, ne da bi se državna oblast upala njih početju upreti. Ti karlistiški menihi agitirajo proti kraljevi rodbini in delajo z vsemi silami na to, da bi Španijo in španski narod razcepili. To delo se jim je tudi popolnoma posrečilo. Nasprotje med posameznimi španskimi plemeni je že tako veliko, da je jezikovna jednotnost vničena in da se v raznih provincih uvajajo dijalekti namesto nekdanjega skupnega literarnega jezika. Pa ne samo kulturna jednota španskega naroda je uničena, jezuitje in menihi so ubili tudi državno idejo in pripravili tla najnevarnejšim sporom in prevratom v državi. S tem svojim ruvanjem spodkopujejo ugled vladarske hiše in stavijo v nevarnost obstanek države in naroda. Pri tem pa njih moč raste in se dviga nad kralja in vladjo; kralj in vlada na španskem čutita, da se morata le tako dolgo vzdržati, kakor dolgo se bode to menihom in jezuitom ljubilo, zato so na Španskem kralj in ministri prav za prav le izvrševalci volje samostanov.

(Dalje prih.)

Politična kronika.

z Državni zbor. Draginjska debata se je včeraj nadaljevala. Kakor smo že javili, bode izvoljen posebni draginjski

odsek, ki bi imel zbornici v 6 tednih poročati o sredstvih za odpravo neznosne draginje živil in kurjave. Pri nas se povsod volijo odseki, ki „študirajo vprašanje“ — a sadu te študije navadno ne obrode. Saj čakamo že dve leti na rezultat odseka, ki „študira“ socij. zavarovanje; obljublja se nam tudi odsek za varstvo narodnih manjšin in včeraj so v nemškonacionalni zvezi „pogrnili“, da bo najboljši pametno, ako se izvoli 52članski nacionalni odsek, kateremu se bodo odkazala vsa preporna narodnostna vprašanja v „študij“; na ta način bi se namreč ta vprašanja „mirno in stvarno“ razpravljala, ali da smo odkritosrčni, mirno in stvarno spravila k pokoju. Kaj je tudi Nemcem pravzaprav do teh zadev!

z V včerajšnji seji je govoril prvi kršč. soc. Stöckler. Protestiral je proti soc. predlogu za enoletno odpravo colnin na žito in za dovoz mesa iz inozemstva, ker bi to uničilo kmeta. Po njegovem nazoru so glavni vzrok draginji prekupci, ki neznansko podražijo živila. Omenil je, da je poslal nekdo posl. Hagenhoferju grozljivo pismo, v katerem se ga svari pred odporom proti uvozu mesa. Soc. Renner je dejal, da se taka pisma zavržejo in ne politično izrabljajo. Vsled tega je nastal hud prepir, tekem katerega so klerikalci trdili, da je omenjeno pismo pisal kak socialista. — Nemški radikalec Kraus si je želel drž. monopol za premog, kateri bi na ta način postal cenejši. — Posl. dr. Licht (nemški naprednjak) je izvajal, da je mleko zategadelj tako drago, ker se ga premalo proizvaja. Naj bi država mlekarstvo bolje gojila in podpirala! — Slovenski kler. Roškar je govoril proti prekupcem in za cenejše železniške tarife. Protestiral je tudi proti žitni terminski kupčiji. — Govorili so še posl. Mora-

zaslepljenega nerazsodnega, ki je pomagal izčistiti strup in obnoviti njegovo moč baš takrat, ko je bilo upati da popolnoma zvodeni, da postane neškodljiv.

Vsa naša kultura da bi bila zastrupljena, vse naše ideje le po zastrupljeni fantaziji izmišljene, vsi naši ideali podobni idealom pijanca, zastrupljenega po alkoholu?

Nemogoče!

Vse se je postavilo proti Macharju. Svobodni misleci so se zgražali nad tako krutim sovraštvom. Machar je bil skoro popolnoma osamljen. Tudi jaz sem ga zapustil in prav žal mi je bilo, da se pri svoji slabosti ne morem meriti s hrustom, ki je toliko nad menoj, da mu niti svoje nezadovoljnosti ne morem izraziti.

Machar se zna braniti! Sam na vse strani, niti ne dvomi, da zmaga. Sem se pojdite učiti, klasični filologi, morebiti se vam potem posreči zadržati grščino in latinščino v gimnaziji še za mnogo desetletij! Zarja helenškega solca osvetljuje krasno postavo

LISTEK.

Krščanstvo?

Češki pesnik Machar je nedvomno eden izmed največjih sodobnih pesnikov. Takih individualitet je zelo malo posejano na planetu, ki ga je človeški rod nazval zemljo. Ni mi ga torej treba šele hvaliti, kajti tudi Slovenci ga že poznamo in to ne samo tisti, ki čitamo češko literaturo v originalu. Razen člankov o njem imamo že tudi precej prevodov njegovih del. Saj je v novjšem času celo „Edinost“, ki stoji na stališču „absolutne narodnosti“ in se na vse kriplje brani vsega, kar bi moglo klerikalce „žaliti“, celo ta je začela prinašati njegove podlistke.

Kakor menda vsak, ki je čital in skušal razumeti Macharjevo poezijo, tako sem bil tudi jaz kar očaran ne samo od njegovega krasnega sloga, ki poda vsako misel zares mojstersko, ampak tudi (in morebiti še bolj) od njegovih idej, ki so vse prej nego vsakdanje. V današnjem hudem boju i proti

klerikalcem i proti Nemcem priporočam vsem ljudem dobre volje: čitajte Macharja.

Priporočal sem ga sicer tudi že prej, o vsaki priliki, ki se mi je nudila, toda danes ga ne priporočam samo zato, ker mi je nudil toliko užitka polnih ur, ampak še posebno zato, da odstranim krivico, ki sem mu jo delal do danes, ko me je najučenejši in najidealnejši kristjan — Fr. Terseglav poučil o bistvu krščanstva.

Machar je največji protiklerikalni pesnik slovanski. A še mnogo več. — Machar se je tudi postavil proti Tolstemu, in to ne morebiti samo tako mimogrede, ampak načelno. Postavil se je v verskih stvareh tudi proti Masaryku, voditelju češke napredne stranke, h kateri pripada tudi sam. Nikdo pred njim se še ni izražal tako ostro o klerikalizmu, a tudi tako daleč ni šel nikdo, da bi bil iskal jedro klerikalizma v — krščanstvu samem.

Fred tremi leti nekako je napisal krilate besede, ki jih je podprl z vso nenavadno močjo svojega duha: **Strup iz Judeje.**

Za naš protiklerikalni boj so take besede popolnoma nerazumljive, niti proti krščanstvu, niti proti katoličanstvu se Slovenci v zadnjem času nismo postavljali, pod klerikalizmom smo razumeli le izkoriščanje in zlorabljanje verskih čutov v sebične gmotne in strankarske namene. Prav tako nerazumljive so bile te besede tudi Čehom, da morebiti še bolj, kajti z njimi je bila podkopana tudi slava največjega češkega narodnega junaka, Jana Husa, ki je Čehom vse kaj drugega nego nam naš Primož Trubar. Ta nam je dal le nekaj, kar so drugi že imeli, oni pa je dal svojemu narodu in svetu tudi mnogo lastnega, novega, in povrh še zapečatil to s svojo krvjo. Brez krščanstva bi ne imeli Čehi baš tistega kosa svoje zgodovine, ki je zanje najsvetlejši, najslavnejši.

Vsa slava pade v vodo, če bi obveljalo, da je krščanstvo — strup! Hus bi postal iz slavnega misleca navaden zaslepljenec! Trubarja bi ne mogli več slaviti kot velikega moža velike dobe ki je o pravem času spoznal pravo misel, ampak bi nam veljal za ubogega

czewski, Kratochwil, Holy in Glombinski. Govorniki so se vsi izjavili, da glasujejo za izvolitev draginjskega odseka, kakor ga je predlagal nemški klerikalec Drexel. Koncem seje se je odkazalo odsekom brez prvega čitanja bosansko predlogo, socij. zavarovanje, postavo o kontingentu za špirit, postavo o delovnem času v obrti in postavo za zboljšanje dohodkov „starih“ penzionistev. Seja se nadaljuje danes; po praznikih bo pa prva seja v sredo.

z Odločitev blizu? Včeraj so imeli vodje nemških naprednih in kler. strank posvetovanje v stanovanju dr. Luegerja na dunajskem rotovžu. Šlo je za sankcijo obrambnih jezikovnih zakonov v 4 nemških pokrajinah in za položaj, ki bi nastal, ako sklene jutrišnji ministerski svet predložitev omenjenih zakonov v sankcijo. O sklepih se je sklenilo molčati. — „Slovanska jednota“ stoji na stališču, da če sklene jutri ministerski svet predložitev v sankcijo, demisijonirata oba češka ministra in v sredo se prične obstrukcija. „Slov. jednota“ zahteva prejkoslej premeno sedanjega vladnega sistema. — Z druge parlamentarne strani se sliši, da se bode vkljub protivljenju Nemcev sankcija nemških jezikovnih zakonov vendar še odložila. Ako bi se ne posrečilo v kratkem doseči sporazumljenja glede češkega dež. zbora, se bode zasedanje drž. zbora odgodilo in se bode kabinet tako rekonstruiral, da pridejo na mesto sedanjih ministrov uradniki. — „Korresp. Centrum“ pravi, da se resno misli na sklicanje češkega deželnege zbora sredi novembra. Bienenrth dobro ve, da leži ključ sedanje krize v rednem poslovanju češkega deželnege zbora. Da pa tega doseže, je treba odložitev sankcije nemških jezikovnih zakonov; če kršč. soc. navzlic temu silijo za sankcijo, potem je vsak sporazum nemogoč in preostaja le še demisija Bienenrthovega ministerstva.

z Draginjska debata. Dr. Kramárev „Den“ zelo dobro označuje draginjsko debato v avstrijskem parlamentu: V današnjem nadaljevanju draginjske debate se je skoraj skozinskoz mlatila prazna slama in se je govorilo na ulico. Govorniki so slikali raj na zemlji, kakršen bi bil, ako bi njihova stranka sama vodila usodo avstrijskega prebivalstva. Slišali so se v parlamentu govoriti iz volilnih bojev pred prazno dvorano — zato pa se je za kulisami tem

pridnejše delalo na zagotavljanju „delazmožnosti“ parlamentove, kakor se to državniški imenuje. — Tako rešuje avstr. parlament ljudske potrebe.

Drobne politične novice.

Obsodba nemškega urednika na Ogrskem. V Temešvaru je bil obsojen zaradi širjenja pangermanizma urednik „Deutschungarischer Volksfreunda“ Viktor Orendi Hommenau. Pripovedoval je namreč v svojem listu ogrskim Nemcem, da so otroci velikega nemškega naroda in da jih še čaka na Ogrskem velika bodočnost. To je prvi slučaj, da je zadela madžarska knuta kakega nemškega časnikarja.

Ruski konzulat se bo ustanovil v Pragi. Določeno je za njega okroglo 30.000 K letnih stroškov.

Pri dopolnilnih občinskih volitvah v Pragi minulo sredo so zmagali Mladočehi na celi črti proti združenim Staročehom, nar. socialistom in realistom. Od odstopivših 15 Staročehov je bil izvoljen samo eden, od odstopivših 16 obč. svetnikov mladočeške stranke pa vsi in še 6 povrh. Vrh tega pride še 5 Mladočehov do ožjih volitev. Izvoljena sta tudi na Vyšegradu 2 klerikalca in v Holéšovicah 1 nar. socialist.

Zaradi Itovega umora je odredil japonski cesar žalovanje po celi deželi. — Japonsko ministerstvo za zunanje zadeve proglašuje, da se s tem umorom ne bode spremenila japonska politika v Koreji. — Korejska stranka, ki je najbrž povzročila umor, je skrajno sovražna japonski upravi in bi si mesto nje želela angleško ali amerikansko.

— Proti Izvoljskemu rujejo ruski Nemci, ki imajo zaslombo v najvišjih dvornih krogih. Pravijo, da mora imeti razžaljenje Avstrije, katero je povzročil Izvoljski s tem, da je aranžiral carjevo potovanje prek Nemčije, to posledico, da se bode ohladilo tudi prijateljstvo med Nemčijo in Rusijo.

Zveza avstrijskih industrijalcev je objavila protest proti obdačenju bencina, ki je potreben za motorje.

Na oglede je baje hodil bolgarski knez Ferdinand pri zadnjem obisku v Srbiji. Hoče se namreč doseči ženitev srbskega prestolonaslednika Aleksandra z bulgarsko princezino Eudoksijo.

Tiskovni zakon. Socialisti so vložili v drž. zboru nujni predlog

Kristovi nauki so zastrupili in s tem uničili svetlo kulturo starih Grkov in Rimljanov.

Zasledoval sem ta boj s posebnim zanimanjem. Ne samo zato, ker se pri podobnih kulturnih bojih mnogo naučimo, ampak me je tudi stvar sama zanimala nad vse drugo. Polovico svojega življenja sem dal, da spoznam in razumem tistega moža, ki je vtisnil človeštvu pečat, neizbrisljivo znamenje za dolgo dobo dveh stoletij. A tudi grška in rimska kultura mi ni neznana; nisem je sicer proučeval s tisto ljubeznijo, kakor nauk sinn človekovega, kajti če človek reče: „po latinsko znam govoriti“, s tem še ne trdi, da so mu stari Rimljani vodilni ideal, dočim, če kdo izjavi „Kristjan sem“, priznava s tem, da mu je Kristus vzor, po katerem hoče uravnati svoje dejanje in nehanje. A vendar sem se tudi s starimi Grki in Rimljani seznanil precej natančno, če ne zaradi vzora, pa zaradi ljubega kruhka.

Za vsakdanji kruh pa smo navadno bolj pridni, nego za tisto modrovanje o človeški sreči, ki „nič ne nese“.

Konec jutri.

v katerem protestirajo proti poljubnim konfiskacijam in zahtevajo že obljubljeni reformo tiskovnega zakona, ki bi zasigural časopisju večjo svobodo.

Ruska birokracija na delu. V Kijevu je vlada razpustila nepolično poljsko društvo „Osveta“ in sicer za to, „ker je delovalo za utrjenje poljskih narodnih idej za mejami lastnega kraljevstva in za zedinjenje Poljakov v jugozapadnih gubernijah, kar nasprotuje ruski politiki v teh zemljah“. — Kdaj preneha na Ruskem to kratkovidno in tiransko postopanje?

— Novo ministerstvo na Danskem je sestavil in mu predseduje odvetnik Vahle.

Maura in španski liberalci. Bivši španski min. predsednik Maura se je izrazil, da delajo liberalci v Španiji politiko, ki je jednaka anarhiji, a da so vsi evropski protesti za Ferrerja enaki kloaki. Vsled tega je nastalo med naprednimi Španjolci silno ogorčenje; listi zahtevajo, naj se pošlje Maura v blaznico.

Povišanje davka na špirit bi znašalo 50 K (od 90 na 140 kron); država bi dobila od tega 15, dežela pa 20 milijonov kron.

— Nove volitve na Hrvaškem. „Obzor“ poroča, da se bodo vršile po premeni ogr. ministerstva na Hrvaškem nove saborske volitve in sicer jih misli Ranch prirediti začetkom decembra ali januarja, ko se bode vršil Friedjungov proces, kateri bode po njegovem mnenju koaliciji silno škodoval.

Dnevna kronika.

a Iz jugoslovanske lirike. Vladimir Stanimirović v Belemgradu je izdal knjižico pod zaglavjem „Iz jugoslovanske lirike“. V njej se nahaja 50 pesmi Prešernovih. Kako se po drugod Jugoslovani malo brigajo za Slovanstvo, kaže bolgarski dnevnik „Den“, ki poroča o tem pojavu in pozna Prešerna kot — slovaškega pesnika.

a Iz črnoviškega vseučilišča. Rumunski dijaki v Černovicah še vedno demonstrirajo, posebno zahtevajo stolico za rumunsko zgodovino. Pravijo tudi, da črnoviška univerza nima nemškega značaja, ampak z ozirom na število dijakov, je on rumunski in rusinski.

a Vseslovanski časnikarski kongres se letos vsled raznih zaprek ni mogel vršiti, priredi pa se prihodnje leto čim preje; najbrž o priliki vseslovanskega shoda mesca majnika v Sofiji.

a Madžarska agrarna banka za Bosno in Hercegovino se namerava, kakor poroča „Sarajevoer Tagblatt“, v kratkem izseliti iz Sarajeva, ker nima upanja, da bi bodoči bosanski sabor potrdil privilegije, ki jih je dal banki skupni finančni minister Burian. Oddelek budimpeštanske komercijene banke še pa ostane nadalje v Sarajevem.

a Stavka dijakov v Sarajevem. Peti razred sarajevske realke stavka radi strogosti enega profesorja. Pred tremi leti so pa stavkali osmošolci na gimnaziji radi katoliškega veronauka.

a Dolgovi „Rusa“. V konkurz je prišlo podjetje, ki je izdajalo pretrogradski dnevnik „Rus“. Glavni izdajatelj tega lista je bil A. A. Savorin, sin izdajatelja „Novega Vremena“. — Dolgovi lista znašajo okolo 1 milijon rubljev, aktive računajo pa na 8000 rubljev.

a Izkopine v Jeruzalemu. Anglež Barker je pričel z dovoljenjem turške vlade kopati na mestu, kjer je po mnenju vseh tolmačev sv. pisma stala kraljevska trdnjava. Vspehe kopanja drže tajno, vendar se čuje, da se je raziskovalcem posrečilo najti kraljevski grob kralja Davida in nekaterih drugih judovskih kraljev.

a Najglobokeji rov pod zemljo. V rudnikih pri Paruhovici v Šleziji so dospeli z vrtanjem v globočino do 2003 metre pod zemljo. Dalje več niso šli, ker se stroški vrtanja nerazmerno povečujejo. Najglobokeji rov se pa nahaja v Čuhovi v Šleziji, kjer so dospeli do 2240 metrov pod zemljo.

z Kolera v Iztočni Prusiji se je pojavila že v večih slučajih. Sedaj poročajo zopet o nekih pojavih.

z Nesreča na morju. Na Behringovem morju je divjal vihar, da že leta in leta ne tako. Dvanajst ladij in sila ljudij se je potopilo.

z Ravnatelj podjetja za izsušenje Srema, inženir Hinko Müller, je umrl v torek.

Štajerske novice.

v O novem nameravanem davku na vino je spregovoril minister Bilinjski v državni zbornici (sledede: „Ker so predlagane za obdačenje vse pijače do rudninskih vod in sodavice, a se pivo ne bode višje obdačilo, predlaga vlada reformo davka na vino. Doslej so bili obdačeni tu z užitninskim davkom samo oni, ki so ga pili ali kupili malo, oni pa, ki je prodal ali kupil čez 56 litrov, ni plačal nobenega davka. Pri tem starem vinskem davku ni le država prikrajšana temveč tudi dežele in občine. Davek mora postati splošen, na drugi strani pa se mora od 5'94 K znižati na 4 K, ker bi bilo potem vino v prodaji na debelo in drobno obdačeno. Vlada predlaga tedaj uvedbo splošnege davka na vino, pri katerem pa bi se ne dotaknilo producentov (vinorejcev) samih. Vino za domačo porabo bi ostalo davka prosto. Kontrola bi se še le pričela pri odvažanju vina k trgovcu in bi se plačala pri trgovcu. Vlada bi dobila iz tega davka 13 milijonov kron (+7 milijonov). Minister upa, da bi ta davek ne bil tako nepopularen, ker čakajo dežele in občine na ureditev tega vprašanja. Poleg davka na navadno vino v vinotočih in sodcih bi se upegljal še davek na peneča vina in davek na vino, ki se prodaja v steklenicah in zabaviščih. — Dejstvo je, da bi pri sedanjih razmerah davek uplival na cene v škodo našim vinorejcem. O stvari še bomo spregovorili.

v Davek na slatino in sodavico. Prijatelje s slatino pomešanega vina in priljubljenega „špricarja“ s sodavico je nemilo presenetil Bilinjski z načrtom davka na slatine in rudninske vode. Zlasti bode to trdo zadelo one, ki rabijo slatino vsled različnih bolezni. Pri slatini bode znašal davek na liter 10 vinarjev, pri sodi 6 vin. Davka proste bodo le izrecno medicinske rudninske vode, n. pr. ona iz Karlovih varov, in pa kislavoda, ki se bode pri vrelcu samem zajemala in pila. Za sodavico misli minister dobiti 1'8, pri slatinah 2'2 mil. kron dohodkov.

v Dr. Korošec kot ovaditelj zopet propadel. Kakor znano, se glasi bojno geslo klerikalcev: „Sovražnika v srce!“ Po tem geslu so osvajali klerikalci naše pristaše ob priliki volitev sodnijam, da bi jih oškodovali. Dr. Korošec je telegrafično ovadil razdeljevanje letakov narodne stranke za Frana Brinarja v občini Kokarje. Pozneje je frančiškan pater Anzelm Murn iz Nazarja ovadbo še pismeno na sodnijo vložil. To so politiki! To je razumevanje svobode tiska, katere se v polni meri ravno klerikalci poslužujejo. (Samo da bežijo, če jih sodnija išče, kakor Anzelm Murn in Viktor Cenčič, op. ur.) Predvčeraj je bila sklicana razprava pri okrožni sodnji v Celju. Sodnija se je pridružila stališču zagovornika dr. Knkovca, da se ne more govoriti o prestopku kolportaje, če se letaki po najetem slugi razdelijo na osebno od razširjevalca letakov natančno označene naslove prejemnikov. Dr. Korošec in pater Anzelm Murn sta z ovadbo političnih nasprotnikov zopet pogorela in so bili g. Radoslav Knaflič, kakor tudi župan Jože Praznik in sluga Franc Cigale oproščeni. Radoslava Knafliča so hoteli duhovni gospodje — ob kruh spraviti ali mu vsaj napraviti sit-

nosti pri šolskih oblastih, pa — ni šlo! Slava klerikalnemu ovaduštvu!

a **Sl. trboveljsko občino** prosimo, naj vendar že enkrat nastopi odločno proti trboveljski premogokopni družbi, ki zlasti v Hrastniku dela z domačini-Slovenci in narodnimi delavci tako, da je škandal, da se more kaj takega trpeti. Mnogo slučajev bi lahko navedli, iz katerih bi se videlo, koliko da imajo narodni delavci prestati, a to za danes opustimo. Saj je že dovolj znane ga, a na zahtevo bi dali radi več podatkov. Edino občina lahko naredi temu konec, saj ve, kje tišči ono gos-podo črevelj. Brez pardona! Zgrabite jih za vrat, in če ne odnehajo, stisnite!

v **Protestantski otroci** v **Mariboru**. Protestantizem se v Mariboru zelo širi. Dočim je bilo leta 1900 pri-glašanih samo 38 otrok za poduk v ve-ronauku, jih je letos 228, ki se jih po-dučuje v 14 oddelkih 19 ur na teden — brezplačno. Večina jih je na ljud-skih in meščanskih šolah (159), drugi pa na srednjih. Zanimivo je, da so tudi v mariborski okolici protestanti. V Pe-krah jih je namreč 5 otrok, v Karčovi-ni-Leitersbergu 8, Studencih 10, Po-brežju 6 in Radvanju 1. Če pomislimo da so to le otroci, potem je vseh pro-tes-tantov v okolici več in ta želja je s pruskega hrasta!

v **Novodobni Tertoni**. Akademsko zveza "Cruxia" na montanistiški visoki šoli v Ljubnem ima tele tri šarže: Hu-gon de Verga, Miroslav Lipawsky in G. pl. Wacławiczek. Kakor odbor društva nemških zdravnikov za celjski okraj!

v **Soetjalistovski shod**. V nedeljo dne 31. oktobra t. l. se vrši v Gaberjih pri Celju v gostilni „pri Lastovki“ ob pol 10. uri dopoldan javen ljudski shod z dnevnim redom: Vzroki vednega po-draževanja živil in konsumna društva. Poročal bo sodrug I. Tokan iz Ljubljane.

v **Iz poštne službe**. Aspirantka Terezija Fritz je imenovana za ofici-antko drugega razreda v Slovenski Bi-stricti. To je v par dnevih že druga Nemka v Sl. Bistrici.

v **Iz učiteljskih krogov**. Okrajni šolski svet ptujski je nastavljal Florijana Trafenika za pomožnega učitelja na Ptuju.

v **Iz Braslovč**. Pri nas uže nekaj let prav uspešno deluje šolarska kuhinja, ki oskrbuje v zimskih dneh revne in oddaljene šolske otroke s toplo opoldansko hrano. V pretečeni zimi se je v 59 dneh razdelilo 6480 porcij in so znašali vsi stroški v gotovini 250 K 97 v. Računi so se predložili okrajnemu šolskemu svetu, ki je iste v seji z dne 14. aprila t. l. vzel naznanje in odobril. Da se je zamogla ta prekoristna na-praya vzdržavati kljub slabim prispevkom v pridelkih, gre posebna hvala ne-katerim stalnim dobrotnikom tega po-djetja. Zlasti so prispevali z večjimi doneski blagor. g. baron Cnobloch, ča-stita duhovščina, g. Paner, g. pl. Bien, gđc. Zotter (Marschitz) g. Rak, g. Krefl, g. Epstein in dr. Gosp. dr. Červinka, zdravnik v Braslovčah je naklonil prav lepo svoto, ki mu je bila pripoznana sodnijskim potem iz njegove prakse. Ta svota se je porabila deloma za nakup najpotrebnejše obleke 12 revnim šolar-jem, deloma za šolsko kuhinjo. Gospa Panerova je dajala skoz leto in dau dvema revnima otrokoma opoldansko hrano.

Slavni kr. šol. svet je to podjetje podpiral ter prepustil kurivo brezplačno in pol šolskih glob. Dolžnost me veže, da se vsem omenjenim dobrotnikom, kakor tudi onim, ki so kaj prispevali v naturalijah, prav pristrčno zahvalju-jem v imenu šolske mladine. Ob enem pa se tudi letos obračam do vseh bla-gih podpornikov s prošnjo, da ostanejo naklonjeni temu podjetju zlasti letos,

ko se je božji blagoslov v veliki meri razlil na rodna polja. Otroška hvala-žnost naj vam bo plačilo. Šol. vodstvo Braslovč. 26. okt. 1909.

v **Lastavice** so se tudi letos po nekoč zapoznele. Njihova usoda je znana. Znano je in žalostno, da mladiči pogi-nejo od gladi. Nekateri stariši ostanejo sicer pri mladih, a tako tudi ti lahkote in zime preminejo. Dasi se nam zdi kruto, je vendar boljše, da zapustijo mlade in vsaj sebe rešijo.

v **Iz Slov. Bistrice**. Letos smo na-brali povprečno polovico več kakor lani. Vinski mošt ima od 13 do 19 stopinj sladkorja. Dobro pa letošnje vino ne bo tako kakor lansko.

v **Od Sv. Lenarta v Slov. gor.** Nekateri so se že spametovali ter so preklicali svoje podpise, s katerimi so se bili zavezali, da bodo dali otroke v nemško šolo. Večini starišem je že žal, da so prodali svoje otroke najhujšim sovražnikom našega naroda, toda ne upajo si svoj podpis preklicati. Tega pa ni treba, ker podpis lahko prekličemo tudi pismeno, če pa tega ne, tudi lahko svojega otroka kar v staro, javno ljud-sko šolo pošljejo, kamor je hodil do-sedaj. — Začudili smo se, da je celo par zavednih Slovencev vpisalo svoje otroke v nemško šolo. Mi bomo takoj imena vseh onih starišev, katerih otroci bodo hodili v to nepotrebno šolo, na-tisnili, da bodo lahko vsakdo vedel, kdo je zakrivil zopet večja plačila.

d **Nemška šola** pri Št. Lenartu v Slov. goricah ima baje blizu 200 otrok, vsled česar je potreben 3. razred. Za-slepljeni stariši, občutili bodele nemški blagoslov na otrokih in — sebi!

d **Iz Radgone**. Na obrežju Mure so našli truplo ca 35 letnega moža temnih las in temnih kratkih brk. Mrtvec je imel črno karirane suknene hlače in telovnik, modro suknjo in sivokarirano sukneno kapo. Najbrže se je sam zastrupil.

v **Iz Pragerskega**. Te dni so za-prli čevljarja Fideršeka, ki ga je izdal njegov odpuščen pomočnik, da spre-jema blago, ki ga krađe delavec Soršak. Fideršek in Soršak iz Crešnjevca sta bila namreč dobro znana, ter sta imela postranski zaslužek v tem, da je Soršak kradel blago s tovornih vlakov, Fideršek ga je pa po možnosti razpečaval, tako sta napravila železnici mnogo škode. Fideršeka je žandarmerija takoj spravi-la v Slov. Bistrico na varno, Soršaka pa ni nikjer najti.

d **Iz Pragerskega**. „Vinska trga-tev“, ki so jo bili priredili pragerski in okoliški nemškutarji v korist nemške šole, je vrgla 130 kron čistega dobička. S tem bodo zopet vabili slovenske sta-riše, ki bodo zaslepljeni šli s svojimi otroki na lim.

d **Iz Konjic**. V torek je bil tu referent nemškega šulferajna, dr. Baum, in si je ogledal nemško šolo. Krajni šolski svet je namreč sklenil šolo raz-širiti in za to rabi denarja. Obrnil se je zopet na šulferajn radi podpore, ki jo bode gotovo naklonil, saj je pred leti bil tudi samo on omogočil zidavo tega skoro čisto nepotrebne ga zavoda. Ko bi dr. Baum videl, koliko slovenske dece hodi v nemško šolo, bi tudi videl, da je razširjenje nepotrebno. Od tod je šel dalje v Vitanje; ona šola je namreč tudi šulferajnova last.

v **Prememba posestva**. Obsežno posojilnično posestvo na Pesnici je ku-pil slovenski rojak g. Anton Cilenšek, posestnik na Tezni, za 20.000 kron.

v **V Hočah** se vrše dne 11. nov. volitve v obč. odbor. Naj bi se mari-borski polit. krogi pobrigali za to, da ne bodo izvoljeni nemškutarji!

v **Klerikalna narodnost**. V zad-njem „Slov. Gosp.“ se je „razdonelo v svet“ zagovarjanje sodn. svetnika Gre-benca, ki se čuti Nemca, ima nemške

vizitke in je celo že zlagal nemške pesmi. Zagovor mu je oskrbel kaplan Berk, ki ima čudno simpatijo do para-grafov, kaj ne? Da ni sram slovenskega lista, da zagovarja takega človeka!

v **Iz Maribora**. V ponedeljek, dne 1. novembra 1909 priredi „Slov. gleda-lišče“ v Mariboru žaloigro v petih de-janjih „Mlinar in njegova hči.“ Zače-tek je nastavljen na 8. uro zvečer, blagajna je pa že ob 7. odprta. Vstop-nina je kakor navadno: od 2 K do 40 vin. Predprodaja se vrši v ponedeljek, 1. novembra od 2—4 ure popoldan v „Ljudski knjižnici“. Prihodnja pred-stava je 14. novembra. Pokazala se bo „Krasna Lida“, burleska s petjem.

v **Apostolstvo sv. Cirila in Me-toda** se je pred par meseci ustanovilo v ljubljanski škofiji. „Namen tega apo-stolstva je, da deluje za združenje raz-kolne cerkve s katoliško, da moli za združenje obeh cerkev in da seznanja ljudstvo s to veliko mislijo.“ Ljubljans-ki uradni škofijski list poroča, da šteje „apostolstvo“ že 10.000 članov. Ker je škof videl, da pri domačih svobodomi-slecih nič ne opravi se je pa spravil na krivoverce.

z **Družbi sv. Cirila in Metoda** je nakazala tvornica Golob & Volk po trgovsko obrtni banki 100 K kot dohodek od založništva čistila za kovine ter vazelina za čevlje. — Slovenska tovarniška podjetja se dvigajo ter pridobivajo tla na domači zemlji. Slavno občinstvo pozivljamo, da negujejo mlada narodna podjetja po geslu „Svoji k svojim“. Naši narodni nasprotniki razumejo to stvar kaj dobro. Posnemajmo jih mi v doslednosti! — Gori omenjeno blago je prav dobro, torej vsega priporočila vredno. — Po-zabiti pa ne smemo, da s tem, če ucvrstimo mlado narodno podjetje, ucvrstimo tudi obrambeni zid naše dične družbe sv. Cirila in Metoda.

v **Samomor iz strahu pred kaz-nijo**. Iz Ivnice poročajo, da se je vi-ničar Lippnegg v svojem stanovanju obesil, ker je bil v preiskavi radi pre-greška zoper npravnost. Zapustil je udovo s tremi nepreskrbljenimi otroci.

d **Nemirna kri**. Iz Gradca so v kratkem času izginili trije šoloobvezni dečki. V ponedeljek je ušel svojim sta-rišem 13 letni Robert Kewericz, ki go-vori nemški, češki in poljski jezik. S seboj ima tovariša, 13 letnega Antona Findnerja, ki je vzel seboj potnino — 10 kron. Fanta hočeta najbrž v Ameriko, k — Indijancem.

v **Rosegger o svojem fondu**. V zadnjem „Heimgartnu“ piše Rosegger proti onim, ki tožijo o slabem napre-dovanju zbirke za Roseggerjev fond. On pravi: „Mislim da ni prežalostno, če smo v komaj pet mesecih podpisali 1.000.000 kron. Oni, ki do sedaj niso nikoli odprli ust za kak sklad še bodo pač mogli počakati kakega polleta“. S temi besedami je Rosegger sam priznal, da se mu skladanje ne zdi potrebno, ali vsaj nujno, česar mi Slovenci o svo-jem ne moremo trditi. Nam se gre v pomenu besede za „biti ali ne biti.“ Na pomoč!

v **Dobavni razpis**. Vojna uprava kupi za Gradec 1500 q ovsa, za Mari-bor 700 q pšenice, 1200 q riža in 1700 q ovsa, Za Celje 100 q ovsa, za Celovec 800 q rži in 1500 q ovsa, za Be-ljak 300 q rži in 2100 q ovsa, za Ljubljano, 1800 q ovsa, za Gorico 2000 q ovsa, za Trst 400 q ovsa in za Pulj 500 q ovsa. To zadevna obravnava se vrši 8. novembra 1909 pri c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu. Koleko-vane ponudbe morajo dospeti do naj-kasneje 9. ure dopoldne. Natančnejši pogoji se lahko izvejo pri vojaških oskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Ma-riboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Pulju.

Kranjske novice.

a **V Postojni** je odvetnikova so-proga Liza Hudnikova iz Ljubljane prodala žago Fr. Kraigherju za 34.000 K, kotel „pri ogrski kroni“ pa dozda-jnemu najemniku Al. Burgerju za 102.000 K.

a **Poljedelske tečaje** priredi le-tošnje zimo kranjski deželni odbor po raznih krajih dežele.

a **V Jakopičevem umetniškem paviljonu** v Ljubljani se v par dneh otvori razstava društva hrvatskih umet-nikov „Medulić“ iz Dalmacije.

a **Narodno-napredna stranka** pri-reja zadnje čase zelo pridno shode po deželi. V soboto se vrši zopet eden v Kranju, v nedeljo pa dva v Metliki in v Gradcu na Belokranjskem.

a **Kranjska industrijska družba**. Včeraj se je vršilo generalno zboro-vanje Kranjske industrijske družbe, kjer se je položil račun za poslovno leto 1908—1909, predložena bilanca potrdila in se sklenilo, odkupovati di-videndni list za 1908—1909 za 80 K od 2. januarja.

v **Ljubljanska kreditna banka**. Ministerstvo notranjih zadev je v spo-razumu s finančnim ministrom te šta-tute, kakor so jih sklenili preosnovati delničarji ljubljanske kreditne banke dne 4. marcija, potrdilo.

v **Redek ptič**. Posestnik Pezdirc pri Toplicah na Dolenjskem je ustrelil zelo velikega ptiča iz reda jastrebov. Eksemplar je v Evropi zelo redek — v spodnjedonavskih močvirjih — in meri čez perotnice 2'66 m. V Mali Aziji, Kini in na Atlasu se češče na-haja. Nagačeno truplo pride v novo-meški gimnazijski prirodoslovni ka-binet.

v **Slike postojnske jame**. Dvorni fotograf Brunner-Dvořak je posnel 200 najiminentnejših delov postojnske jame. v velikosti 25 × 30 in te slike zdru-žil v album, ki na krasen način pre-dočuje bajne krasote slovenske zemlje.

Koroške novice.

v **Strašen zločin**. V Celovcu s igra včasih kaj slovenskega v društvu katoliških pomočnikov. Ker se v Ce-lovcu seveda ne smejo nabijati sloven-ski lepaki in ker vojaštvo navadno ne čita političnih časnikov, je prevzel eden vojak, ki je imel ravno službo (dnevna šarža) nalogo, da privatno razdeli v vojašnici nekoliko vabil na gledališko predstavo. Nikjer ni zapisano, da bi vojaki ne smeli v gledališče, ako ni iz-recno prepovedano, le „Freie Stimmen“ se začudeno vprašajo: „Greift denn die krainerische Agitation in Klagenfurt auch schon auf die Kasernen über?“

a **Planinske kavke** v **Bolgariji**, Po leti se je baval car Ferdinand na Gornjem Koroškem krog Sv. Krvi. Sedaj je došlo tja iz Sofije je naročilo, da naj polovijo nekoliko planinskih kavk za Bolgarijo, ker jih hoče car tam udomačiti. Neki inženir je že po-slal 8 živih parov.

o **Padel s skednja** v **hlev**. V Sp. Goričici je padel 30 let stari zidar Luigi Leonardo Torpianini s skednja skoz odprtino v hlev in se je na glavi in v notrini občutno poškodoval. Hotel se je spraviti spat, pri tem pa je sto-pil mimo in se ponesrečil.

o **Gledališče za Roseggerjev fond**. Celovško mestno gledališče je bilo pri-redilo „Roseggerjevo predstavo“. Polo-vico dohodkov, 478 K 40 vin. se je naklonilo Roseggerjevemu fondu.

o **Izpiti za podkovače**. V Celovcu se bodo vršili 23. decembra in po po-trebi še drugega dne izpiti za one ko-vače, ki želijo biti usposobljeni kot podkovači. Prošnje se morajo primerno opremljene nasloviti do 30. novembra na koroško deželno vlado.

o **Smrt v brzovlaku.** V ponedeljek je v brzovlaku pri postaji Feldkirchen zadela kap nadrevidenta in revizorja blagajen pri beljaškem železn. ravnateljstvu, Leopolda Stagla. Bil je takoj mrtev.

o **Ljubezniva žena.** V neki gostilni na Velikovški cesti v Celovcu je prišlo med neznanimi ljudmi do pretepa. Bila je zbrana sama sodrga in ker se je neka žena tudi hotela uveljaviti, pa si nad nikogar ni upala, je zabodla z nožem v ramo svojega moža, ker je vedela, da norček itak vse potrpi.

Primorske novice.

o V Trstu se je naselil g. Kristo Pertot kot geometer. — Pertot je Slovenec.

o Ustanovni občni zbor Sokola v Kobaridu je 30. t. m.

o Pri banki „Friulana“ v Trstu je 22letni sluga Mario Pipp poneveril 10.000 K ter neznano kam pobegnil.

o V skupini veleposestva kandidirajo na laško-liberalni strani Pajer, Blasig iz Ronkov in inženir Antonelli iz Červinjana.

o **Postajenačelnik Wieser v Gorici,** znani nemški zagriženec, je prepovedal neki Slovenki, ki je že nad 3 leta prodajala sadje pri brzovlakah, da tega odzda ne sme več. Ali še ne bo konca paševanja tega fanatika?

v Slovensko učiteljske še ni varno. Laške gonje proti slovenskemu učiteljsku v Gorici še ni konec. V zadnji seji goriškega mestnega sveta se je zopet hudoval goriški župan Bombig radi slovenskega moškega učiteljskega ter zahteval, da se mora odstraniti iz Gorice še do konca šolskega leta. Za tega Bombiga je bil gnal dr. Gregorčič slovenske klerikalce v Gorici na volišče in ga je bil šel tudi voliti; da je videla laška komisija, kako priden je dr. Gregorčič ter da voli res laške liberalce, je volil z odprto glasovnico. Lepe zaveznike ima dr. Gregorčič; klerikalec je klerikalec.

z Nemci v Trstu se že tako počutijo, da mislijo celo na izdajanje svojega lastnega nacionalnega lista. Lahki pa seveda negujejo gada na svojih nedrih, kakor oni v Gorici, ki so šulferajnu naklonili 200 kron.

v **Nedostatek slovanskih šol v šol v Istri.** V Istri je Hrvatov in Slovencev 55 in pol % celega prebivalstva, a šol imajo (razven zasebnih) 93 in 146 učiteljev. Italijanov je pa v Istri samo 39,5%, pa imajo 74 šol s 258 učnimi močmi. V letih 1903—4 je bilo 12.921 šoloobveznih otrok oproščenih ker so jim bile šole oddaljene več kot 4 km, in od teh je bilo slovenske dece 10.929. Ti, torej niso mogli v šolo, so pa znani slučaj, da se je že za deset Italjancičev ustanovila državna šola. Sveta pravičnost, ti si temelj Avstrije!

Tržne cene.

28. oktobra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke.

Efektivne cene so kljub slabi trgovini nekaj višje. Konzum je bil strogo rezerviran, dasi oferte niso bile višje. Pri pšenici in pri rži so bile cene neizpremenjene. Ječmen se je precej kupoval, a vedno po isti ceni.

Sladkor. Trst, 28. oktobra: Centrifugalni Pilés prompt K 33¹/₈ do K 33³/₄ za odprav. K 34¹/₂ do K 34³/₄. Tendence trdna.

Sladkor. Praga: 28. okt. sur. sladkor prompt K —, nova kampanja K 2675. Tendence mirna. — Vreme: meglovito.

Budimpešta, 28. okt. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin. mlade težke 145 do 147 vin. mlade, srednje 146—148 v. mlade, lahke 145—146 v

zaloga 24.388 komadov. Prignano 90 komadov, odgnano 337. Ostalo torej 24.141 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta, 28. okt. Pšenica za oktober K —, pšenica za april K 14'20, rž za oktober K 0'—, rž za april K 10'23, oves za oktober K 0'—, oves za april K 7'65, koruza za maj K 6'85.

Pšeničnih ponudb zmerno, veselja kupiti manjka, tendence trdna. Promet minimalen. Efektivna pšenica 5 v višja; drugo se drži. Vreme: lepo.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

d Dunaj, 29. okt. Češki radikalci so začeli danes takoj po otvoritvi seje razgrajati. Klicali so predsedniku Pattai: Idite v rotovško klet! Pattai se je namreč tudi včeraj udeležil konference nemških vodij pri Luegerju v rotovžu. Izvolil se je najprej šolski odsek, nato pa se je nadaljevala razprava o draginjskih nujnih predlogih. Govoril je generalni govornik pio, socialist dr. Renner. Češki socialisti so nadaljevali s kričanjem in demonstracijami, ki so se poostrele, ko sta se prikazala ministra Haerdlt in Bienerth. Renner je izvajal ob živahnem pritrdjevanju svojih somišljenikov, da je treba za draginjo takojšnjih energičnih odredb ne pa akademičnih razprav v odseku. Zato je socialistični predlog razmeram najbolj odgovarjajoč. Trditve, da je zvišanje delavskih mezd krivo sedanje draginje, je lahkomišljeno obrekovanje in sumničenje. Govornik dokazuje, da ne stoji zvišanje mezd v nobenem razmerju z zvišanjem cen za živila in obleko. Seja se nadaljuje.

d Dunaj, 29. okt. Danes je demonstriralo na miren način okrog 500 tehnikov pred parlamentom za zgradnjo posebnega tehničnega zavoda pri tehnični visoki šoli. Odposlanstvu, katero je peljal nemški poslanec Sylvester pred Bienertha, je ta dejal, da sicer ne odobrava takih demonstracij, a da bode dal zadevo preiskati.

a Dunaj, 29. okt. V parlamentarnih krogih se danes govori, da ne bode to zasedanje državnega zbora več dolgo trajalo. O včerajšnji konferenci Nemcev se pripoveduje, da je imel Bienerth tam daljši govor, v katerem je rekel, da bode zbornico odgodil, ako ne bode kmalu pokazala volje do dela — ali z drugimi besedami, ako se ne bodo Slovani uklonili. Povedal je tudi, da bode nadaljeval pogajanja za delazmožnost češk. dež. zbora. S temi bode sicer imel malo sreče. O rekonstrukciji ni govora, tem manj, ker ima sedaj pripravljen nov načrt za prihodnje tedne in celo mesece.

a Praga, 29. okt. „Den“ poroča, da bodeta jutri demisionirala češka ministra. Potemtakem pridejo v ministerskem svetu vendarle do razprave nemški jezikovni zakoni.

Car Nikolaj zopet na Krimu.

a Odesa, 29. okt. Car Nikolaj je dospel včeraj zvečer tu sem. Na kolo dvoru so ga sprejeli poveljniki posadke, najvišji uradniki in odposlanstvo z vseučilišča. Na to se je cesar takoj ukrcal na ladijo „Standart“, ki je takoj odplula v Livadijo.

Dementi grškega mornaričnega ministra.

z Atene, 29. okt. Mornarični minister dementira vest, da bi častniki v grški vojni mornarici grozili, da se polastijo arzenalov, ako se ne odpuste starejši častniki, ki niso dovršili vojne šole.

Kriza na Ogrskem.

z Budimpešta, 29. okt. Doslej še se ni posrečilo najti prave rešitve v krizi. Nek časnik piše, da ako ne bo do 15. novembra nobenega rezultata kravje kupčije med strankami, skliče Justh državni zbor k seji.

Iz daljnega Vzhoda.

z Petrograd, 29. okt. Mesto umorjenega kneza Ito bode nadaljeval pogajanja s Kokovcevom japonski državnik Sone, prijatelj in sodelavec Itov, prejšnji japonski poslanik v Parizu. Morilca Itovega so izročili japonskim oblastim v sodbo.

2000—3000 kom.

сназних и конічастіх
6—8 метрор долги

hmeljskih drogov

je za oddati franko postaja Brežice. —
Ponudbe sprejema **oskrbnitvo**
Ignacija grofa Attemsa
v Brežicah. 521

Zvezna trgovina v Celju

Nagrobni venci

povodom praznika
vseh svetnikov in vernih
duš.

Rotovška ulica šte. 2

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem otvoril

odvetniško pisarno

v Celju, na Bismarkovem (prej Kolodvorskem) trgu, Kolodvorske ul. št. 8.

Dr. Vekoslav Kukovec
odvetnik v Celju.

Dr. Anton Božič

uljudno naznanja, da otvori s 1. novemb. 1. l.

odvetniško pisarno

v Celju, Rotovška ul. 15, I. nadstr.

(nasproti Marijini cerkvi poleg rotovža) ozir. da vstopi kot družabnik v pisarno g. dr. Ljudovika Filipiča, odvetnika v Celju, Rotovška ulica št. 15, I. nadstropje.